

Monumentnummer*: 525206

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 24 maart 2003
Kadaster deel/nr 82923/21

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Wassenaar	Wassenaar	Zuid-Holland

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Wassenaar	C			1638

Omschrijving**

Inleiding

Bij de historische buitenplaats Raaphorst behorende DIENSTWONING is in Eclectische stijl in het midden van de 19de eeuw gebouwd ter vervanging van een bestaand exemplaar, in de periode waarin H.H.A. Wentzel en C.E.A. Petzold in opdracht van prins Frederik werkten aan de reorganisatie van zijn buitenplaatsen, waaronder De Horsten. De dienstwoning heeft gefungeerd als portierswoning van Raaphorst en is met de voorgevel gericht naar de Rijksstraatweg. Het gebouw maakt deel uit van de Umfahungsweg, die langs de diverse onderdelen van de buitenplaats gaat. Qua architectuur vertoont de dienstwoning overeenkomst met andere (voormalige) gebouwen op het landgoed van de prins, zowel op de Horsten, als de Paauw en Backershagen, op basis waarvan het ontwerp wordt toegeschreven aan H.H.A. Wentzel. Evenals Rijksstraatweg 440 en 422 waren de windveren en gootlijsten uitgevoerd met snijwerk en bevond zich tegen de noordoostelijke kopgevel een pergola. Tegen beide kopgevels was een balkon geplaatst. Hiervan resteren de poeren. Ook een luidklokje is niet meer aanwezig. Mogelijk waren de gevels, evenals bij Raaphorst 1, oorspronkelijk zandsteenkleurig gesausd. Ten zuiden van de dienstwoning heeft een uit dezelfde periode stammende schuur/boerderij gestaan. Ten zuidwesten ervan bevindt zich, ter plaatse van een kleine heuvel de restanten van een ijskelder.

Omschrijving

Vrijstaande, éénlaagse, in hoofdzaak symmetrisch opgezette, bouwmassa met kelder op rechthoekige plattegrond, wordt gedekt door een overstekend zadeldak met steekkap, voorzien van geglazuurde, gesmoorde Hollandse pannen met zinken nokvorsten. De nokrichting loopt noordoost/zuidwest. De vrij sober vormgegeven windveren zijn van hout. Op de nok bevindt zich een witgepleisterde

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

schoorsteen. De wit geschilderde, gepleisterde gevels hebben een zwart geschilderde plint. Geblokte hoeklisenen dragen een over alle gevels doorlopende cordonlijst. De vensters op de begane grond zijn overwegend zesruits schuiframen, deels voorzien van binnenluiken. De naar de Rijksstraatweg gerichte voorgevel (noordwest) heeft een middelrisaliet onder een puntgevel, waar zich de entree bevindt, toegankelijk via twee stoeptreden. Dit is een paneeldeur met tweeruits bovenlicht, waarvoor nadien een houten tochtportaal is geplaatst, dat voor de bescherming van ondergeschikt belang is. Op de verdieping bevindt zich een rondboogvormig venster met Neogotische tracering. In de flankerende langsgevel bevindt zich elk één venster. De achtergevel (zuidoost) is een langsgevel met aan weerszijden één venster. Van de beide symmetrisch ingedeelde, als puntgevel uitgevoerde, kopgevels heeft de zuidwestelijke op de begane grond twee vensters en heeft de noordoostelijke links in de gevel een keldervenster. Tegen laatstgenoemde kopgevel was oorspronkelijk een pergola geplaatst, waarvan de fundamenten nog zichtbaar zijn. Ook zijn de aanzetten van het balkon nog herkenbaar. Beide kopgevels hebben op de verdieping een engelenraam met een houten geprofileerde afdekking. Het bovenlicht boven het middenraam heeft een Neogotische tracering.

Inwendig is de oorspronkelijke indeling met onderkelderde opkamer in hoofdlijnen gehandhaafd met onder meer stuc- en balkenplafonds en schoorsteenboezems.

Waardering

De DIENSTWONING op Raaphorst is van algemeen belang vanwege de architectuur-, cultuurhistorische en ensemblewaarde:

- als goed voorbeeld van dienstwoning uit het midden van de 19de eeuw in Eclectische stijl;
- als onderdeel van de historische buitenplaats De Horsten in het algemeen en Raaphorst in het bijzonder;
- door de gaafheid in hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering, in het bijzonder van het exterieur;
- door de bijzondere functionele, stilistische en ruimtelijke samenhang met de overige complexonderdelen van de buitenplaats;
- door de beeldbepalende situering langs de Umfahrungsweg.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument